

עודכן ב- 08/01/2008 04:45

במאבק הזה אסור לפקידים לנצח

מאת גדעון דורון

<< סוברטה ההודי למד איתי. כיום הוא ראש חוג למדע המדינה בהיידלברג. למדו איתי עוד כמה אסיאתים שנשאלו בארה"ב. את איתי לימדתי בארץ. היום הוא ראש חוג בסנט לואיס. שמעתי שהוא מצליח. גדי למד בירושלים, לימד בתל אביב וכעת הוא בסיאטל. אילן ומשפחתו נמצאים בפילדפיה, וכך הלאה: הודים, ישראלים, ברזילאים, פילפינים, והרבה מאוד אנגלים, פליטי תהליכי ההפרטה של תאצ'ר, מפרים בגאונותם את האקדמיה האמריקאית, הקנדית והאוסטרלית. קוראים לזה "שאיבת מוחות".

באוצר יודעים לחשב במדויק את הערך המוסף הכלכלי שמניב במהלך חייו אקדמאי ישראלי פורה שמוחזר ארצה. הם יודעים מצוין עד כמה כדאי להשקיע בהבאתם, במיוחד אם הם מביאים איתם את ילדיהם. ואולם נראה שהפעם פקידי האוצר התבלבלו: הם חושבים שמאבק המרצים והמדענים - ולא "שביתת המרצים", כפי שמכנים אותה בטעות - מתנהל על תוספת למשכורת בגין שחיקה מתמשכת. שטויות. תוספת של 35% בטלה בששים לעומת "תוספות" שניתן לקבל באקדמיה זרה.

המאבק הוא על דמותה של החברה הישראלית, על סדר העדיפויות שצריך להנחות את המדיניות הציבורית. זהו מאבק קיומי, נורמטיווי, נגד כוחות של יוהרה. מה לפקידי האוצר ולדמותה הערכית הרצויה של החברה הישראלית? מניין הם הביאו את החוצפה לקבוע, או אפילו להציע, איך צריך לנהל את החיים המחקריים בישראל?

הם כנראה לא מבינים שהוראה היא רק חלק קטן מעבודת החוקר, ושחקר מחייב תנאים. למשל, כולנו יודעים שיש יותר מדי ספרים בספריות של האוניברסיטאות. הרי ספרים רבים יושבים שם סגורים, מעלים אבק, מחכים לקוראים שיבואו פעם, אולי פעמיים בשנה. האם לא חבל על הכסף המושקע בספרים? ולמה לקנות כמה עותקים מכל ספר - לא מספיק עותק אחד? והניסויים היקרים שעושים המדענים - מה יוצא מהם? הרי ממילא מרבית הניסויים לא מצליחים, לא משנים

שום דבר, לא חבל להשקיע?

במאבק שמנהלים המרצים והמדענים באוצר אסור לפקידיים לנצח. ניצחונם יהיה הפסדה של החברה הישראלית לדורותיה. ראשי האוניברסיטאות, שאני משוכנע שפעלו מתוך כוונות טהורות להצלת ההווה, ויתרו בלי משים על העתיד. הם סיפקו למרצים סולם לרדת בו כאשר קבעו כי 13 בינואר הוא התאריך שאחריו אי אפשר יהיה להציל את הסמסטר. אבל בכך הם שמטו את עוצמת האיום של המרצים על האוצר ועל ראש הממשלה. ולכן האקדמאים כועסים.

אין לי ספק שהמאבק יישא מעתה אופי אישי ופוליטי: נגד שר האוצר, נגד שרת החינוך שנעלמה, נגד ראש הממשלה ונגד כל מי שיפריע. בכל מקום, אך במיוחד בישראל, המרצים והמדענים נחשבים לסוכני השינוי החברתי - המתווכים האמיתיים בין ההווה האפרורי לעתיד הבהוק. לטובת כולם, אסור לוותר על העתיד.

הכותב הוא מרצה למדע המדינה באוניברסיטת תל אביב ויו"ר האגודה למדע המדינה

כל הזכויות שמורות, "הארץ" ©

סגור חלון